

# Plejeplan for Ristinge Mose 2018-2028

(delprojekt nr. 7)



Miljø- og  
Fødevareministeriet  
Naturstyrelsen



## Indhold

1. Indledning.....	3
2. Beskyttelsesmæssig status .....	3
3. Beskrivelse af området og potentiale.....	4
4. Målsætning for Ristinge Mose.....	4
5. Plejeplan for området.....	5
5.1. Tekniske anlæg .....	5
5.2. Drift af arealerne .....	5
5.3. Øvrige retningslinjer .....	5
Kortbilag 1. Rydninger og hegnsfaciliteter .....	6

## 1. Indledning

Som en del af EU LIFE-projekt, LIFE70-Rare Nature, indgår Ristinge Mose.

Projektområdet udgør ca. 6 ha.

Det er målsætningen i LIFE-projektet at genskabe og udvide arealet med habitatnaturtypen rigkær, typekode 7230. Målsætningen udspringer fra Natura 2000 planens konkrete mål for naturtyper og arter fra 2010-2015 og er helt eller delvis videreført i seneste Natura 2000 plan (2016-2021).

Denne plejeplan afløser ikke den eksisterende plejeplan for det samlede område ”Sydfynske Øhav”, men beskriver mere detaljeret den forvaltning, der vil ske for de dele af området ved Ristinge Mose, som ejes af Naturstyrelsen. Den beskriver de tiltag, der kan bruges for at nå de opstillede mål for områdernes udvikling med rigkær, og hvordan arealet skal forvaltes fremover. Planen er gældende for perioden 2018-2024 og vil kunne justeres, såfremt der kommer ny viden på området eller der viser sig nye eller andre muligheder for at forbedre naturtypernes bevaringsstatus.

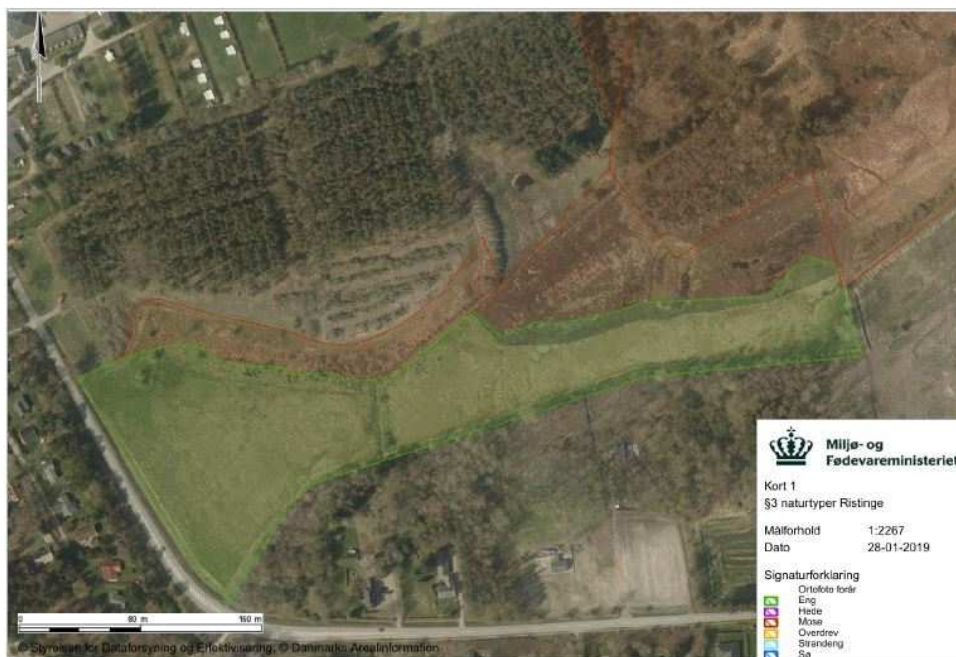
Plejeplanen er udarbejdet i medfør af aktion A3 i LIFE70 – projektet. Plejeplanen optages som bilag til Natura 2000- planen 2016-2021 for Natura 2000 område nr. 127 ”Sydfynske Øhav”, hvorved plejeplanen bliver ”lovmæssig operationel”.

## 2. Beskyttelsesmæssig status

Natura 2000 området Sydfynske Øhav udgøres af habitatområde H111 og fuglebeskyttelsesområderne F71 og F72. Projektområdet er beskyttet jf. NBL. §3. (Se kort 1)

I projektområdet er der bl.a. kortlagt habitatnaturtyperne rigkær (7230) og skovbevokset tørvemose (91D0\*)

Af ynglefugle på udpegningsgrundlaget, findes desuden rørdrum, rørhøg, plettet rørvagtel og fjordterne.



### 3. Beskrivelse af området og potentiale

Ristinge Mose ligger i Natura 2000 området "Sydfynske Øhav" i den sydvestlige del af Ristinge Nor, der blev inddæmmet i 1872. Naturstyrelsen ejer med projektområdet, der består af mose, eng, overdrev, krat, en bevoksning med plantet eg, rødell og skovfyr fra 1987, samt en raste- og parkeringsplads ved Ristingevej.

Ristinge Mose har været under manglende forvaltning, tilgroning bl.a. som følge af arealets ringe størrelse. Selvom overdrev og eng med mosepartier har været afgræsset af kreaturer en del af året, har der udviklet sig en højt voksende vegetation. Naturstyrelsens areal er fredskov og § 3-beskyttet natur med vandmættet jordbund på den lavest liggende del, hvor der stadig findes rigkærsvegetation.

Der er igennem projektet iværksat følgende tiltag:

- Afgræsningen af projektområdet forbedret ved forøgelse af areal og målretning af forpagtning med rette græsningstryk og dyretyper.
- 2,5 ha rigkær genskabt ved rydning af bevoksning
- Udviklingen af rigkær ved slåning af 1,5 ha eng og mose
- 2 km nyt hegn, incl. 2 led og 2 stenter
- Besøgsfaciliteter forbedret med 1 stk. infotavle og omlægning af sti, nord for område

### 4. Målsætning for Ristinge Mose

Målsætningen for området er ifølge LIFE70-projektet, at:

- Genskabe og fremme udviklingen af habitatnaturtypen rigkær (7230)



## 5. Plejeplan for området

### 5.1. Tekniske anlæg

I forhold til publikumsfaciliteter og klargørelse af området til græsning, er der blevet etableret/sat følgende tekniske anlæg op på projektområdet.

- 2 km nyt hegn incl. 2 led og 2 stenter.
- Opsætning af 1 stk. infotavle og ny sti etableret nord for hegningen.

### 5.2. Drift af arealerne

Før projektet var området Ristinge Mose marginalt med overdrev og mosepartier omkranset af plantage med elle-aske skov indblandet egetræer og skovfyr. Området var for lille og ikke attraktivt til en egentlig græsningsdrift. Hermed betød det, at der er var en tilgroning af både rigkær og overdrevsarealer. I den fremtidige forvaltning er det vigtigt at bevare det lysåbent med en mosaik af buske og egetræer på de højere liggende arealer.

Retningslinjer for driften af projektområderne:

- Afgræsning skal foregå med kreaturer i perioden 1. april til 1. oktober eller længere, hvis arealets tilstand tillader det. Området undergår en stor udvikling, hvorfor græsningstrykket skal overvåges med henblik på tilpasning.
- Tilskuds fodring må ikke finde sted. Dog kan der i forbindelse med indfangning af dyr foretages let fodring i fangfold. Evt. restfoder fjernes efterfølgende
- Lejlighedsvis opfølgning med skånsom rydning/slåning af genvækst, såfremt det vurderes at udgøre en trussel for naturtyperne.
- Sikring af sti v. evt. slåning

### 5.3. Øvrige retningslinjer

Udover ovennævnte bestemmelser for den løbende pleje gælder følgende:

- Naturstyrelsen står for vedligeholdelsen af skilt, sti og stenter.
- Hegnsvedligeholdelse er omfattet af forpagtningsaftalen.

## Kortbilag 1. Rydninger og hegnsfaciliteter

